

Monumentnummer*: 523014

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 21 mei 2002
Kadaster deel/nr 82878/41

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Nijmegen Nijmegen Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Nijmegen Centrum

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Nijmegen B 2195

Omschrijving**

Inleiding

Het HERENHUIS met HEKWERK, dat thans in gebruik is als kantoor, is gebouwd in 1895 door architect/aannemer G. Buskens in eclectische stijl. De panden Oranjesingel 8-34 zijn op één enkel pand na (nr. 12), ontworpen door Buskens. Het betreft rijk geornamenteerde twee- of drielaags herenhuizen met een grote diversiteit aan trapgevels, torens, dakkapellen, balkons, serre's, loggia's en beeldhouwwerk. Iedere voorgevel is anders vormgegeven, terwijl de interieurs qua indeling en detaillering grote overeenkomst vertonen. Ook de achtergevels, die zeer sober zijn uitgevoerd, lijken op elkaar. Een aantal huizen heeft zelfs één doorlopende achtergevel, zoals de nrs. 14-34. Het huis heeft een voortuin die wordt omgeven door smeedijzeren hekwerken met enkel toegangshek.

Het herenhuis maakt deel uit van de aaneengesloten noordelijke gevelwand van de Oranjesingel, één van de voornaamste straten van het uitbreidingsplan van Bert Brouwer, ontworpen na de afbraak van de vestingwerken, binnen het beschermd stadsgezicht.

Omschrijving

Het HERENHUIS heeft een rechthoekig grondplan met een uitbouw aan de achterzijde. Het herenhuis heeft een kelder en twee bouwlagen onder een plat dak met bitumineuze dakbedekking en een dakschild met leien in maasdekking. Het dakschild wordt

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

doorbroken door een topgevel, die aan rechts wordt geflankeerd door een driehoekige houten dakkapel met zadeldakje, klappaam en een lekdorpel op klosjes. Het huis is opgetrokken uit rode baksteen, gemetseld in kruisverband.

De asymmetrisch ingedeelde VOORGEVEL is twee traveeën breed en heeft links een licht vooruitspringende risaliet die eindigt in een combinatie van een trap- en een tuitgevel. De voorgevel heeft een hardstenen plint. De risaliet, die deels horizontaal wordt geleed door gepleisterde speklagen, heeft over de gehele hoogte een rondboogvormig spaarveld met gepleisterde boogstenen. De topgevel heeft gepleisterde afdekplaten, links en rechts een beëindiging in de vorm van overhoeks geplaatste vierkante pinakels en in het midden een gepleisterde geveltop met liseen rustend op een geornamenteerde kraagsteen. De topgevel wordt afgesloten met gepleisterde afdekplaten en is links, rechts en in het midden voorzien van een vaasbekroning. De smallere rechter travee wordt afgesloten door een hoofdstel, dat bestaat uit een gepleisterde geprofileerde architraaflijst, een fries met metselmozaïek en een bewerkte gootlijst op klosjes.

In de rechter travee, bevindt zich de ingangspartij, die bestaat uit een hardstenen stoep, een paneel deur met ruitjes en smeedijzeren rooster in een kozijn op hardstenen neuten. De deuropening wordt afgesloten met een geprofileerde lijst op gepleisterde consoles. Hierboven bevindt zich een getoogd tweedelig bovenlicht, dat wordt omlijst door een vooruitspringend gemetseld veld en is voorzien van een gemetselde tussenstijl en een segmentboog met gepleisterde geboortestenen en een sluitsteen met een fantasiekop, die een vaas draagt. De boog wordt afgesloten door een geprofileerde lijst. Boven de ingangspartij bevindt zich in de tweede bouwlaag een rondboogvenster gepleisterde lekdorpel, geboortestenen, een sluitsteen met kinderkopje, een geprofileerde waterlijst en een raam en glas-in-lood bovenlicht.

De eerste bouwlaag van de linker travee wordt in beslag genomen door een rechthoekige serre met overstekend lessenaarsdak op bewerkte korbelen en een balkon. De serre heeft een opbouw van bewerkte stijlen en regels, houten panelen, schuifdeuren en ramen met ronde glas-in-lood bovenlichten aan de voorzijde en gedeelde keperboogvormige aan de zijkanten en geprofileerde windveren. Het balkon is uitgespaard in het lessenaarsdak en heeft een niet oorspronkelijk balkonhek. Het is toegankelijk via een dubbele balkondeur met zij- en bovenlichten met glas-in-lood, die worden afgesloten met een geprofileerde lijst. Hierboven bevindt zich een gepleisterd rondboogvormig veld met een segmentboogvormig afgesloten tweelicht, voorzien van een gepleisterde lekdorpel op consoles, een middenstijl en twee draairamen. De asymmetrisch ingedeelde ACHTERGEVEL heeft links een uitbouw met een achterdeur, die is gekoppeld met een venster onder één segmentboog. In het terug gelegen gedeelte rechts bevindt zich een serre met schuifdeuren, zij- en bovenlichten. Een houten trapje met een houten leuning, die is voorzien van gietijzeren spijlen, geeft toegang tot de tuin. De serre heeft een lessenaarsdak van glas en een balkon met een balustrade met gietijzeren spijlen, dat toegankelijk is via een getoogde dubbele balkondeur met bovenlicht. De achtergevel heeft verder in de tweede en de derde bouwlaag getoogde vensters met stolpramen en bovenlichten en wordt afgesloten met een houten lijst. Balkon en achtertuin worden van het buurperceel gescheiden d.m.v. gemetselde muren.

Het INTERIEUR verkeert nog gedeeltelijk in oorspronkelijke staat. De indeling is bewaard gebleven en er zijn nog een aantal oorspronkelijke interieurelementen aanwezig zoals: de vestibule met marmeren vloer en lambrizing, wanden met in pleisterwerk nagebootste natuursteenblokken, stucpanelen en -plafond en de tochtdeur met zij- en bovenlichten, alles voorzien van geëst glas met een figuratieve voorstelling; de gang met een rondboog op gepleisterde consoles, geornamenteerde gepleisterde deurstukken, geornamenteerde stucplafonds, de trap met bewerkte houten trappaal en spijlen en de gekleurde patroontegels in het achterste deel van de gang; de kamers en suite met schuifdeuren in de eerste bouwlaag en de rijk geornamenteerde stucplafonds en schouwen van zwart en groenzwart geaderd marmer in de eerste en de tweede bouwlaag; de paneeldeuren in geprofileerde omlijsting in het hele

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

huis.

De voortuin wordt omgeven door smeedijzeren HEKWERKEN met daarin een enkel toegangshek.

Waardering

HERENHUIS met HEKWERKEN van G. Buskens uit 1895.

-\tVan architectuurhistorische waarde als goed en vrij gaaf voorbeeld van een herenhuis in eclectische stijl met esthetische kwaliteiten in ex- en interieur zoals bijzonder materiaalgebruik en een rijke ornamentering.

-\tVan stedenbouwkundige waarde als onderdeel van de aaneengesloten noordelijke gevelwand van de Oranjesingel, één van de voornaamste straten van het beschermde stadsgezicht, het laat 19de-eeuwse uitbreidingsplan van Bert Brouwer.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis